

KATEDRA
INFORMATIKY

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Struktury a uniony

Základy programování 2

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

Struktury

- nový datový typ `struct jmeno`

```
struct jmeno{  
    polozka_1;  
    polozka_2;  
    ...  
    polozka_n;  
};
```

Struktury

- `struct` jmeno{ ... } promenna_1, promenna_2, ..., promenna_n;

- `struct` { ... } promenna_1, promenna_2, ..., promenna_n;

- `struct` jmeno{ ... };

```
struct jmeno promenna_1, promenna_2, ..., promenna_n;
```

- `typedef struct`{
 polozka_1;
 polozka_2;
 ...
 polozka_n;
} jmeno;

Struktury

Inicializace

- `struct jmeno promenna = {h1, ..., hn};`
- `struct jmeno promenna = {.polozka_i = hi, .polozka_j = hj, ...};`

Přístup k prvkům

- Operátor .
- `promenna.polozka1`

Příklad (structusecka.c)

```
struct bod{
    float x;
    float y;
    float z;
};

struct usecka{
    struct bod A;
    struct bod B;
};
```

`usecka1.A.x`

Příklad

Příklad

Definujte strukturu pro reprezentaci zlomku. Naprogramujte funkce, které pro dva zadané zlomky vrátí jejich součet. Napište funkci, která zlomky vypíše.

Struktury v paměti

Příklad (structusecka.c)

```
struct bod{  
    float x;  
    float y;  
    float z;  
};  
  
struct usecka{  
    struct bod A;  
    struct bod B;  
};
```

A.x	A.y	A.z	B.x	B.y	B.z

Struktury v paměti

- struktury mohou zabírat v paměti více místa – více se dozvíte v OS1

Příklad (structsizeof.c)

```
#include <stdio.h>
struct struktura{
    float a;
    char b;
    int c;
};

int main(){
    printf("Velikost struktury: %i\n", sizeof(struct struktura));
    printf("Velikost polozek: %i\n", sizeof(float) + sizeof(int)
        + sizeof(char));

    return 0;
}
```


Struktury

Příklad

Může struktura obsahovat jako svou položku sebe sama?

```
struct data{  
    struct data d; /* chyba */  
    ...  
}
```

Struktury

Ukazatel

```
typedef struct {  
    polozka1  
    ...  
    polozkan  
} JMENO;
```

```
JMENO s, *p_s;
```

```
p_s = (JMENO *) malloc(sizeof(JMENO));
```

```
p_s = &s;
```

Struktury

Ukazatel

JMENO s , *p_s = &s;

Příklad

```
/* pomoci jmena struktury */
```

```
s.polozka1;
```

```
/* pomoci pointeru p_s komplikovane */
```

```
(*p_s).polozka1;
```

```
/* pomoci pointeru p_s jednoduseji */
```

```
p_s->polozka1;
```

```
/* tento zapis je chybny, protoze operator . ma prednost pred  
operatorem dereference * */
```

```
*p_s.polozka1;
```

Cvičení

Máme sejf definovaný následujícím zdrojovým kódem.

Příklad

```
#include <stdio.h>

typedef struct{
    char* popis;
    float hodnota;
} lup;

typedef struct{
    lup *lup;
    char *sekvence;
} kombinace;
```

Příklad

```
typedef struct{
    kombinace cislo;
    char *vyrobce;
} sejf;

int main(){
    lup zlato = {"ZLATO!", 1000000.0};
    kombinace cislo = {&zlato, "1234"};
    sejf s = {cislo, "SEJF2021"};

    return 0;
}
```

Jakou kombinaci následujících částí je potřeba zadat, abyste získali slovo "ZLATO! "? (Z každého sloupce vyberte jednu z možností.)

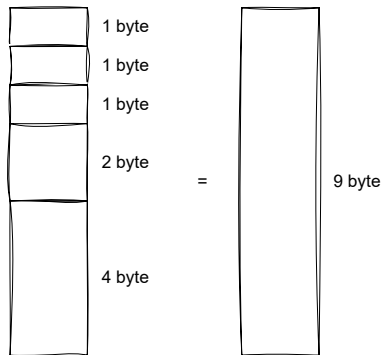
kombinace	.	s	+	lup	.	hodnota
s	->	cislo	.	popis	-	lup
cislo	:	lup	->	hodnota	->	popis
zlato	-	zlato	-	sekvence	+	zlato

Uniony

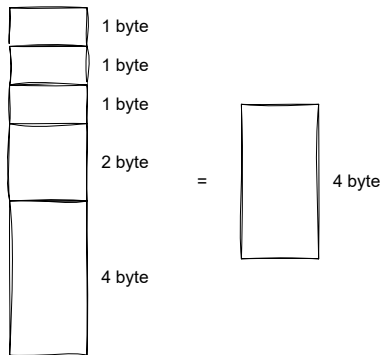
```
typedef union {  
    polozka_1;  
    polozka_2;  
    ...  
    polozka_n;  
} nazev_union;
```

Struktury, uniony

Struktura

Union

Struktury, uniony

Příklad

Vytvořte union a strukturu se stejnými položkami a pomocí `sizeof()` zjistěte jejich velikost.

Uniony

Příklad

```
#include <stdio.h>
typedef union{
    short pocet;
    float vaha;
    float objem;
} mnozstvi;

typedef struct{
    char nazev[20];
    mnozstvi mnozstvi;
} polozka;
```

**Jak vyřešit problém s
nejednoznačností?**

Příklad

```
int main(){
    polozka kosik [3];

    strcpy (kosik [0]. nazev , "mrkev" );
    kosik [0]. mnozstvi .vaha = 0.5;
    strcpy (kosik [1]. nazev , "mleko" );
    kosik [1]. mnozstvi .objem = 1.0;
    strcpy (kosik [2]. nazev , "okurka" );
    kosik [2]. mnozstvi .pocet = 2;

    printf ("%s %f\n" , kosik [0]. nazev ,
            kosik [0]. mnozstvi .vaha );
    printf ("%s %f\n" , kosik [1]. nazev ,
            kosik [1]. mnozstvi .objem );
    printf ("%s %d\n" , kosik [2]. nazev ,
            kosik [2]. mnozstvi .pocet );
    return 0;
}
```


Uniony

```
typedef union{  
    polozka_1;  
    polozka_2;  
    ...  
    polozka_n;  
} nizev_union;
```

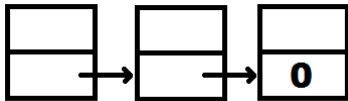
Příklad

```
typedef struct{  
    int info;  
    nizev_union x; /* union */  
} nizev_struktury;
```

Lineární seznam

Příklad

```
typedef struct _node{  
    int data;  
    struct _node *next;  
} node;
```


Přidání prvku na začátek seznamu

Příklad

```
node *add(node **list , int data)
{
    node *new = malloc(sizeof(node));
    new->data = data;
    new->next = *list;
    *list = new;
    return new;
}
```

Cvičení

- 1 Funkce pro práci se seznamem. Napište funkci, která:
 - 1 vypíše všechny prvky seznamu.
 - 2 zjistí délku seznamu.
 - 3 přidá prvek na konec seznamu.
 - 4 smaže prvek na začátku seznamu.
 - 5 smaže prvek na konci seznamu.
 - 6 pro zadané i vypíše i -tý prvek seznamu.
 - 7 pro zadané i vypíše i -tý prvek seznamu od konce.
 - 8 pro zadané i smaže i -tý prvek seznamu.
 - 9 vytvoří kopii seznamu. Funkce musí fungovat tak, že pokud změníme kopii seznamu, originální seznam se nezmění.